

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nic. Clenardi Epistolarvm Libri Dvo

Clénard, Nicolas

Antwerpen, 1566

Nicolavs Clenardv Amico Integerrimo Rvtgero Resceo, S. D. P.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70781](#)

NICOLAVS CLENARDVS AMICO
INTEGRIMO RVTGERO
RESCIO, S. D. P.

5 **G**RATV LOR auctam tibi familiam, alteram pro-
lem masculam cælo redditam, vt patrem Deo com-
mendet, alteram in terris superstitem: vt quemadmodū
Ioannem filium viris aliquando imitandum formabis,
ita Corneliam fortè Gracchorū olim per te videamus.
10 Nihil fuit tota lætius epistola, quodque me magis apud
Rutgerum sisteret, quam tua illa verba: Hæ sunt præci-
puæ opes meæ. Venit enim in mentem proverbiū tui:
Non simus miseri ante tempus: quod ego, mi Rutgere, , ,
in hac peregrinatione sic memoria sèpius tractavi, vt , ,
15 sensim dicere sim ausus, ne in ipso quidem tempore si- , ,
mus miseri: quādo nullum profectò est tempus, in quo , ,
miseri esse cogamur, nisi ipsi velimus. Iam me ad illud , ,
Horatianum composui. Lætus in præsens animus, quod , ,
vlt̄r̄a est, oderit curare: & quantum licet, Euangelium , ,
20 audio, ne quid curem de crastino. Ago gratias Deo, , ,
quod peccatorem tandem ad hanc mentem venire cō- , ,
cesserit. Iam agitur quadragesimus ætatis annus, & , ,
quot, bone Iesu, minores extinti sunt? quis scit an die , ,
crastino spirabo? Proinde, mi Rutgere, ne te crucient , ,
25 multorum diuinitæ. Si tibi salutares essent, iamdudum
præbuisset, cui filiorum suorū salus est charissima. Lon-
gè potiora dedit, vt laboribus sufficias, quos instituen-
da iuuentus requirit. Hæreditas, ad quam festinatur in
principio, inquit sapiens, in nouissimo, benedictione
30 carebit. Iacta, vt facis, cogitatum tuum in Dominum,
& ipse te enutriet. Tandem (mihi crede) futurus est
Rutgerus Louanijs, quod Badius Lutetiae, quem virum
velim, vt, si è te conferas, meo salutes nomine. Tu hoc
fortè loco cogitas, beatum me iam, & bene nummatū,
35 facile posse de tenuiori disputare fortuna: & illud oc-
cinis. Tu si hic sis, aliter sentias. Imò verò felicissimus
ocio, nihilo re nummaria te sum præstantior. Vbi multæ

G 3 opes,

opes, multi & qui comedunt eas: & istic centū philip-
piorū prouētu magis mihi placere poteram , quām hīc
quingentis ducatis , si modō data fuisset studiorū tran-
quillitas , vt omittā optatissimas mihi semper diuitias,
de iuuētute studioſa ſemper bene mereri, & laboribus ſ
ignauiam excutere , omniū malarum artium matrem.
Atque, vt ne me mutatum putes, nihil magis in votis ha-
beo, quām quicquid reflabit vitæ in posterum , totum
aliorum institutioni consecrare, & cum Cleante labo-
ribus immori. Id ſi non præstabit patria , nec reducem ¹⁰
alere poterit, moriar in exilio , & perpetua peregrina-
tione , diſcam humanam ſortem : vt cogitem me alienā
patriam inquirere, & peregrinari à Domino, quamdiu
verſor in hoc corpusculo. Nam quòd vos iſtic ſomnia-
tis fore, vt bene ſaginatus domum reuertar, & auro Lu- ¹⁵
ſitanico inertem paſcam ſeneclutem: id verò ſomnium
eft. Sat eft, ſi redeam melior & animi bonis inſtructior.
An ego ſedem ſtudiis delectam, mordacibus iſtis, & pe-
cuniariis curis inquietabo ? Non poſſum, mi Rutgere,
nec volo: magis mihi libet in diem viuere, & harum re- ²⁰
rum nullam rationem ducere. Quando ita fermè com-
paratum video , vt ſimulatq; parandis opibus animum
intenderis, frigeant ſtudia. Hoc propositum ſi aliis ſtul-
tum videtur, orabo Deum, vt Apoſtolum ſuum fortiter
iſtillare faciat: Habentes victum & amictum, his con- ²⁵
tentri ſimus. Niſium niſium, mi Rutgere, vitiis noſtris
indulgemus, & nihil tam facile comminifcimur, quām
quod cōtra Euangeliacā illam *αὐτάρξιαν* bellum gerat.
O ſi queam hanc mentem retinere, nihil certè velim
magis. Ora, quæſo, communem Dominum, vt etſi di- ³⁰
uietes, etſi pauperes, etſi foris, etſi domi viuentes, ſibi ta-
men viuere faciat, non mundo. Gaudeo verò, & ex ani-
mo tibi gratulor amicitiam Petri Nannij : Non potheſt
eſſe vir improbus , quisquis colat meum Refcium . De
illius literis, quid me attinet dicere? *αὐτὸν τὰ οὐρανά μαρτυρᾷ* ³⁵
δίցεται. Hominem ex me ſalutabis quām diligentissimè:
non potheſt non eſſe meus, qui ſit Refcianus: Bene vale,
optime

optime Rutgere , & si nimium tibi videatur epistola
theologica,nec satis Latina , veniam dabis Arabicanti-
bus: fermè calatum Latinum proximo mense perdidi.
Cras fortè rursum fabulabimur . Nūc conuolo ad Eu-
5 angelia Arabica : de quibus aliquid tibi narrare libet.
Nactus sum codicem descriptum , & versum ab hinc
annis sexcentis . Habeo & aliud exemplar ex eadem
translatione descriptum . Reperio pleraque omnia sic
se habere , vt hodie legimus in Græcorum codicibus,
10 quos sequutus est Erasmus. Illud Ioan.vlt. Si eum volo
manere. Et illud in Luca: In terra pax,hominibus bona
voluntas : & reliqua quæ Erasmus restituit , omnia sic
habent Arabes: ne putemus olim aliter legisse Græcos,
quàm hodie sonant vulgata exemplaria . Nullum non
15 moueo lapidem , vt epistolas Pauli consequar , & reli-
quos sacros codices : omnia enim sunt apud illos iam
olim versa. Quin & scripta Thomæ quædam verterunt,
& alia quàmplurima. De sacris mihi præcipuè cura est,
quæ ad vtrumque attinent Testamentum : & iam Pen-
20 tateuchum quidam habet , missurus vbi voluero . Hæ
mæ sunt opes Rutgere, quas multi non pluris facerēt,
quàm ego eorum aureos . Si his moribus , & ingeniis
nati,& facti sumus, feramus alter alterius vitium : non
25 possumus omnes esse Croësi, nec omnes possumus vi-
deri Grammatici & γλωττοερги. Rursum vale . Eboræ
II. Octob. Anno M. D. XXXVI.

PINIS LIBRI I.

ГЛАВА IV. КОМПЛЕКСНАЯ ОЦЕНКА